
Helyi tanterv
SZERENCSEI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
TOKAJI FERENC TECHNIKUM
SZAKGIMNÁZIUM ÉS
GIMNÁZIUM

Társadalomismeret tantárgyi program

A bevezetés tanéve:	2018/2019-es tanévben, felmenő rendszerben
A bevezetés évfolyama:	11. évfolyam
Alkalmazott osztálytípusok:	<i>Gimnáziumi, technikai és szakgimnáziumi oktatás:</i> <i>11-12. évfolyam</i> emelt óraszámú oktatás

Helyi tanterv
2021.
Tartalomjegyzék

Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek (0+0+2+2)
3

Helyi tanterv

Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek (0+0+2+2)

11–12. évfolyam (középszintű érettségi vizsgára felkészítő képzés, évfolyam szinten szervezett csoportokban)

A társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek tantárgy sokoldalú társadalomtudományi műveltséget közvetít, és komplex módon segíti a diákok állampolgári szocializációját. Alapvető feladata, hogy felkészítse a tanulókat arra, hogy felelős társadalmi, politikai és gazdasági szerepet tudjanak vállalni a demokratikus közéletben, valamint a munka és az üzleti élet területén. Mindez több, a diákok számára szervesen összetartozó területen fogalmazódik meg, amelyekhez nagyon okféle pedagógiai megközelítés és módszer társulhat.

A tantárgy bemutatja a különböző társadalomtudományok – szociológia, szociálpszichológia, politológia, jogtudomány, közgazdaságtudomány – fogalomrendszerét és megközelítési módjait, amelyek révén a diákok képesek lesznek tudatosabban értelmezni társadalmi tapasztalataikat, és könnyebben eligazodnak majd az egyre bonyolultabbá váló társadalmi viszonyok között. Demokratikus gondolkodási és cselekvési mintákat és szerepeket közvetít. Kiemelt szerepet vállal a diákok szociális kompetenciáinak – beszéd-, vita- és döntési készségek, együttműködési készségek – erősítésében. A tárgy fontos sajátossága a tapasztalati tanulás, amelynek keretében a tanulók aktív módon tevékenykedhetnek a diákönkormányzatokban, önkéntes feladatokat vállalhatnak társadalmi és karitatív szervezetekben, diákvállalkozásokat hozhatnak létre, és közreműködhetnek különböző iskolai és iskolán kívüli projekteknél.

A társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek tantárgy sajátos nevelési-fejlesztési céljai és követelményei, amelyek minden tematikai egységben érvényesíthetők, a következők:

- A társadalmi együttélés és együttműködés írott és íratlan szabályainak – szokás, illem, erkölcs, jog – értő ismerete, az erre irányuló készségek fejlesztése és a társadalmi gyakorlatban történő alkalmazása.
- Az emberi kapcsolatok és a társas viselkedés alapvető sajátosságainak megismerése és személyes példák segítségével történő bemutatása.
- Az alapvető közösségi viszonyok – család, kortárscsoport, helyi társadalom, nemzet – megismerése és saját élményű értelmezése.
- A szocializáció folyamatának tudatosítása, reflektálás a személyes tapasztalatokra.
- A társadalmi viszonyok működésével foglalkozó társadalomtudományok – antropológia, szociológia, szociálpszichológia, szociálpolitika, politológia, közgazdaságtan – alapvető szemléletének és módszertanának megismerése.
- Korunk szellemi körképének közös értelmezése.

Egyes tematikai egységekhez kapcsolható (a tartalmi elemekhez szorosabban kötődő) nevelési-fejlesztési célok, követelmények:

- A mai magyar társadalom alapvető struktúrájának értelmezése.
- A társadalmi kisebbségek és hátrányos helyzetű csoportok eltérő léthelyzetének tudatosítása.

Helyi tanterv

- A társadalmi felelősségvállalás értelmezése és megtapasztalása.
- Hivatalos ügyek intézési módjainak megismerése.
- Magyarország és az Európai Unió politikai intézményrendszerének megismerése.
- A magyar és az európai állampolgárok jogainak és kötelességeinek tudatosítása. – A politikai részvétel formáinak értelmezése és különböző szintű gyakorlása.
- Felkészítés az országgyűlési és a helyhatósági választásokra.
- Az állam gazdasági szerepvállalásának megismerése.
- Pénzügy-politikai és pénzügyi alapfogalmak értelmezése.
- Pénzügyi tapasztalatok értelmezése.
- A vállalkozások és a piac kapcsolatának vizsgálata.
- Vállalkozási formák megismerése.
- Munkajogi esetek értelmezése.
- A munkavállaláshoz szükséges dokumentumok ismerete és készségek gyakorlása.
- Az életmód ezredforduló utáni változásainak értelmezése.
- Napjaink globális kihívásainak tudatosítása.
- A lokalitás és globalitás összefüggéseinek megismerése.

A *társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek* módszertani sajátossága az induktivitás, amely a tanítás személyességében és a társadalmi gyakorlathoz való közelségben jelenik meg. Szemlélete szorosan kötődik az aktuális társadalmi gyakorlathoz, illetve a diákok társadalmi tapasztalataihoz. Ebből következően számtalan életszerű kompetenciafejlesztő feladat, esetelemzés, gyűjtés, projekt kapcsolódik a tárgy tanításához.

A leginkább ide illő tankönyvek:

Forgács Attila -Györfi-Tóth Péter- Mező Ferenc- Nagy Imre- Veliky János: Társadalmi és állampolgári ismeretek Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Tantárgyak	11.évf.	12.évf.
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	2	2

11. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Egyén és közösség	20 óra

Helyi tanterv

Társadalmi viszonyok	35 óra
Projekt órák	10 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	7 óra
Az össz. óraszám	72 óra

Tematikai egység	Egyén és közösség	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Korábbi történelmi, földrajzi, irodalmi és művészettörténeti ismeretek különböző kultúrák emberképéről és társadalmi viszonyairól. A tradicionális és a modern társadalom fogalmának ismerete és példák segítségével történő jellemzése. Személyes tapasztalatok egyén és közösség viszonyrendszeréről.	
Ismeretek/fejlesztési feladatok		Kapcsolódási pontok
<p><i>Emberképek</i> Az ember biológiai és társadalmi meghatározottsága. Különböző kultúrák emberképe. Az antropológia tudománya. Résztevéő megfigyelés.</p> <p><i>Beilleszkedés a társadalomba</i> Szocializáció és identitás. Társadalmi szerepek. A szocializáció alapvető közegei: család, iskola, kortárs csoport, média.</p> <p><i>Emberi kapcsolatok</i> A hatékony társadalmi kommunikáció. Sztereotípiák és előítélet. Konfliktus és konfliktuskezelés. Szerepjátékok.</p> <p><i>Kultúrák és közösségek</i> Társadalmi értékrendek. Kulturális sokféleség. Hagyományok és szokások. Történelmi közösségtípusok működésének elemzése.</p> <p><i>Társadalmi együttélési szabályok</i> A társadalmi szerződés elve és működése. A társadalmi norma és normaátadás. Az anomia fogalma. Az illem. Az erkölcsi szabályok és társadalmi érvényesülésük.</p>		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Társadalomtörténeti részek a magyar és a világtörténelemben.</p> <p><i>Földrajz:</i> Magyarország és a Kárpát-medence földrajza; a magyarság által lakott területek.</p> <p><i>Etika:</i> Felelősség a társakért. Családi élet. Hátrányos élethelyzetek. Társadalmi igazságosság és/vagy kölcsönös segítség. A betegekkel és szegényekkel való</p>

Helyi tanterv

<p><i>Jogok és kötelességek</i> A jogrend fogalma. Az alapvető jogágak. A jogviszony. A gyermekek jogai, diákjogok és kötelességek. Esettanulmány készítése: diákjogi eset.</p>	<p>törődés mint erkölcsi kötelesség.</p> <p><i>Mozgókép-kultúra és médiaismeret:</i> A média társadalmi szerepe.</p>
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Identitás, szocializáció, társadalmi szerep, kultúra, hagyomány, szabály, törvény, társadalmi szerződés, anómia, Polgári Törvénykönyv, Büntető Törvénykönyv, sztereotípa, előítélet, konfliktus.
--------------------------------	--

Tematikai egység	Társadalmi viszonyok	Órakeret 20 óra
-------------------------	-----------------------------	----------------------------

Előzetes tudás	Történelmi és irodalmi példák a mikro- és makrotársadalom működéséről. A társadalmi tagoltság történelmi formájának ismerete. A polgári nemzetek és nemzeti kisebbségek kialakulásának tudása. Ismeretek a magyarországi társadalomfejlődés főbb vonásairól, a nemzeti kisebbségek kialakulásáról, a romák helyzetéről, a szegénység társadalomtörténeti okairól. Személyes tapasztalatok a mai magyar társadalomról.
-----------------------	---

Ismeretek/fejlesztési feladatok	Kapcsolódási pontok
<p><i>Életmód</i> Az életmód fogalma és elemei. Néhány történelmi életmódtípus elemzése. Fogyasztói magatartások gyűjtése: lakóhely, étkezési és öltözködési szokások. Munkaidő, szabadidő. Esetelemzés: ünnepek és hétköznapiak a mai Magyarországon.</p> <p><i>Család és iskola</i> A család fogalma és funkciói. Családi szerepek. Nemzedékek együttélése. A tekintélyelvű és a demokratikus családmódel. Nők és férfiak a társadalomban: a két nem viszonyának változásai. Az iskola társadalmi szerepe. Az iskolai tudás jellegének átalakulása: az élethosszig tartó tanulás fogalma. Az iskola közösségteremtő és szocializációs funkciói. A helyi társadalom.</p> <p><i>Nemzet, nemzeti közösségek</i> A nemzet politikai és kulturális fogalmai. A magyar nemzettudat sajátosságai. A hazafiság néhány történelmi példája. Jellegzetes hungarikumok. A nemzeti kisebbség fogalma. Roma kisebbség Magyarországon. Projekt munka: a határainkon túl élő magyar közösségek, a magyarországi nemzeti kisebbségek.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A XVIII–XX. századi társadalomtörténet; demográfiai változások. Kisebbség, többség, nemzetiségek. Az átalakuló társadalom és gazdaság a XIX–XX. században. A nők és a férfiak életmódja. A társadalmi mobilitás problémái; a cigány (roma) társadalom története, helyzete és integrációjának folyamata. Szegények és gazdagok világa. A határon túli magyarság helyzete. Magyarok a nagyvilágban.</p>

Helyi tanterv

<p><i>A társadalmi tagoltság</i> A társadalom rétegződése életkor, nemek, műveltség, vagyoni helyzet, foglalkozás, településformák, vallás és etnikum szerint. Multikulturális társadalomszemlélet. Demográfiai viszonyok. Korfa. Statisztikai adatok elemzése.</p> <p><i>Hátrányos helyzet és deviáns viselkedés</i> A hátrányos helyzet fogalma. A hátrányos helyzet főbb típusai: szegénység, testi és szellemi fogyatékoság. Esettanulmány vagy projekt készítése. A szociálpolitika tudománya. Karitatív tevékenység.</p> <p><i>A szociológia tudománya</i> A szociológiai kutatás alapvető kérdései és módszertani sajátosságai. Időmérleg készítése.</p>	<p><i>Etika:</i> Az etnikulturális csoportok, nemzeti és vallási kisebbségek, illetve a többségi társadalom közti konfliktusok, az együttélés erkölcsi problémái.</p> <p><i>Földrajz:</i> A magyarországi társadalmi-gazdasági fejlődés jellemzői a XX. században. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői.</p>
<p><i>A szociálpszichológia tudománya</i> A szociálpszichológiai kutatás alapvető kérdései és főbb módszerei. Tömegjelenségek. A média hatása. Esetelemzés: tömeglélektani helyzetek.</p>	<p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A mediatizált világ; tömegkultúra új jelenségei.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Antropológia, szociológia, szociálpszichológia, szociálpolitika, multikulturális társadalom, korfa, demográfia, életmód, család, nemzet, nemzetiség, kisebbség, többség, szolidaritás, önkéntesség, karitatív tevékenység, szubkultúra, kortárs csoport, média, helyi társadalom, hátrányos helyzet, deviancia, tömegjelenség.</p>

Projekt órák: (10 óra)

A projekt egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása, vagy megválaszolása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely az adott problémához kapcsolódik. Ezért tehát minden projekt szigorúan véve végtelen és ugyanakkor egyedi, hiszen a projektben a problémák nem csupán elvontan jelennek meg, hanem valóságos, életszerű gazdagságban. Éppen ezért az azonos problémára épülő projektből sincsen két egyforma.

Témák:

1. Esettanulmány készítése a fiatalkori deviancia különböző formáiról. (prezentáció)
2. Riport készítése a család kulturális, gazdasági és társadalmi funkcióiról, majd a riport alapján a tapasztalatok összegzése.

Helyi tanterv

3. A Magyarországon élő nemzetiségek bemutatása

12. évfolyam

Tematikai egység címe	órakeret
Állampolgári ismeretek	20 óra
Gazdasági és pénzügyi ismeretek	16 óra
Jelenismeret	12 óra
Projekt óra	10 óra
Összefoglalásra, gyakorlásra, ismétlésre szánt órakeret	6 óra
Az össz. óraszám	64 óra

Tematikai egység	Állampolgári ismeretek	Órakeret 20 óra
------------------	------------------------	--------------------

Előzetes tudás	Történelmi és irodalmi példák a nemzeti és az európai kultúra értékeiről, a politikai rendszer működéséről, valamint a felelős állampolgári magatartásformákról. Személyes tapasztalatok az iskolai közélet, illetve diákönkormányzat működéséről, valamint a regionális és az országos politika aktuális kérdéseinek ismerete a médiából vett példák alapján.	
Ismeretek/fejlesztési feladatok	Kapcsolódási pontok	
<p><i>Mi a politika?</i> Magánérdek és közérdek. A politika fogalma. A demokratikus társadalmi és állami berendezkedés fő sajátosságai, a demokratikus közélet fő jellemzői. A hatalommegosztás elve. Írásos vagy szóbeli elemzés készítése.</p> <p><i>Állampolgári jogok és kötelességek</i> Az állampolgárság fogalma. Az alapvető emberi jogok. Egyéni és közösségi jogok. Állampolgári kötelességek. Esetelemzés: a jogok és kötelezettségek érvényesülése egy konkrét eset alapján.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A politikai hatalom és a politikai ideológiák történelmi formái.</p> <p><i>Földrajz:</i> Az EU kialakulása, jellemzői, tagállamai.</p> <p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A modern nyilvánosság</p>	

Helyi tanterv

<p><i>A törvényhozó és a végrehajtó hatalom a mai Magyarországon.</i> Az Alkotmány szerepe. A törvényhozó hatalom rendszere. A végrehajtó hatalom rendszere. A köztársasági elnök szerepe. Politikai pártok. Szimulációs gyakorlat: felkészülés az országgyűlési és a helyhatósági választásokra.</p> <p><i>A bírászkodás és az erőszakszervezetek</i> A bírászkodás rendszere Magyarországon. Látogatás, vagy szimulációs gyakorlat: egy bírósági tárgyalás. Jogi alapismeretek: jogsérelem, jogorvoslat. A rendőrség jogai és kötelezettségei.</p> <p><i>Önkormányzatiság és a helyi társadalom szervezetei</i> Az önkormányzatiság fogalma. A helyi önkormányzatok szervezete és működése. A közigazgatás rendszere. Esetelemzés: helyi társadalmi konfliktusok keletkezése és kezelése. A civil társadalom szervezetei. Projektmunka: egy civil szervezet bemutatása.</p> <p><i>Hivatalos dokumentumok – hivatalos ügyek</i> Állampolgári dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, diákigazolvány, útlevel, adóazonosító, TAJ kártya, jogosítvány. Hivatalos ügy intézése vagy szimulációs gyakorlat.</p> <p><i>Az Európai Unió és az európai polgárok</i> Az Európai Unió kialakulása és céljai. Az Európai Unió alapvető intézményrendszere. Az európai polgárság jogai és kötelességei.</p>	<p>kialakulása. A mediatizált világ. A tömegkultúra új jelenségei, hálózati kommunikáció.</p> <p><i>Etika:</i> Jogok és kötelesek. Erkölc és politika. Lelkiismeret és véleménynyilvánítás szabadsága. Nyilvános beszéd a tömegmédiákban; médiaetika. Állampolgárság és nemzeti érzés. Nemzeti szolidaritás. Áldozat a hazáért; az együttélés erkölcsi problémái.</p> <p><i>Mozgókép és médiaismeret:</i> A mediatizált világ. A tömegkultúra új jelenségei; hálózati kommunikáció.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Alkotmány, köztársasági elnök, miniszterelnök, magánérdek, közérdek, politika, állampolgári jogok és kötelesek, a demokratikus politikai rendszer, parlamenti és helyhatósági választás, politikai pártok, állampolgári kötelesek, kormányablak, járás, önkormányzat, helyi társadalom, Európai Unió, európai polgár.</p>

Tematikai egység	Gazdasági és pénzügyi ismeretek	Órakeret 16 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Történelmi, földrajzi, gazdasági ismeretek a termelés és fogyasztás rendszeréről, illetve a bankok működéséről, valamint irodalmi példák a munkaadók és munkavállalók világáról. A fogyasztással, termeléssel, munkavállalással és a pénzkezeléssel kapcsolatos személyes tapasztalatok.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési feladatok</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>

Helyi tanterv

<p><i>Az állam gazdasági szerepvállalása</i> Állami költségvetés. Adópolitika: adók és járulékok. Az állam piaci és nem piaci feladatai. Az állami redisztribúció. Információgyűjtés vagy esetelemzés: a mai magyar gazdaság a számok tükrében.</p> <p><i>Vállalkozások és vállalkozók</i> Vállalkozási formák. Vállalkozások létrehozásának és működtetésének módja. A vállalkozások és a piac kapcsolata. Projektmunka: üzleti terv. Esettanulmány készítése: a vállalkozói gondolkodásmód és életforma.</p> <p><i>A pénzpiac működése</i> Monetáris politika. A nemzetközi és a hazai bankrendszer működésének alapja. Pénzügyi tranzakciók fő típusai. A megfontolt hitelfelvétel. A pénzügyi közvetítők. A pénzügyi rendszerrel foglalkozó írott vagy audiovizuális médiaszövegek feldolgozása.</p> <p><i>Munkaadók és munkavállalók</i> A munkaviszony. Munkaadók és munkavállalók jogai és kötelezettségei. Hazai és nemzetközi munkaerő-piaci elvárások. Felkészülés a munkaerő-piacra való kilépésre: önéletrajz, motivációs levél írása. Szimulációs gyakorlat: az állásinterjú.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> A gazdasági viszonyok magyar és világtörténelmi megjelenései.</p> <p><i>Földrajz:</i> A magyar gazdaság jellemzői. A globális világgazdaság napjainkban. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság; gazdasági integrációs folyamatok napjainkban, gazdasági globalizációs folyamatok. A monetáris vilárendszer működése.</p> <p><i>Etika:</i> Önmegvalósítás, önkorlátozás, önismeret, önértékelés. A jólét és a jó élet fogalmának megkülönböztetése.</p> <p><i>Mozgókép és médiaismeret:</i> A mediatizált világ. A tömegkultúra új jelenségei; hálózati</p>
	kommunikáció.
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Monetáris rendszer, IMF, költségvetés, adó, biztosítás, járulék, személyi jövedelemadó, áfa, juttatások, társadalombiztosítás, nyugdíjjárulék, költségvetési intézmény, költségvetési egyenleg, deficit, infláció, pénzpiac, monetáris politika, jegybank, kereskedelmi bank, megtakarítás, forrás, tőzsde, értékpapír, rt., kft., kkt., bt., egyéni vállalkozás, szövetkezet, üzleti terv, biztosító társaság, pénzügyi közvetítő rendszer, munkaerőpiac, munkaadó, munkavállaló, foglalkoztatás, munkaviszony, önéletrajz, motivációs levél, munkajog, munkaszerződés, társadalombiztosítás, munkanélküliség, munkanélküli ellátás, álláskeresési támogatás.</p>

Helyi tanterv

Tematikai egység	Jelenismeret	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Történelmi és földrajzi ismeretek a társadalmi-gazdasági makrofolyamatok jellegéről. A globalizáció fogalmának és folyamatainak ismerete: személyes és médiából vett példák alapján.	
Ismeretek/fejlesztési feladatok	Kapcsolódási pontok	
<p><i>Gazdasági és társadalmi világrend az ezredforduló után</i> A gazdasági növekedés dilemmái. A demográfiai folyamatok ellentmondásai. A multinacionális és nemzeti gazdaságok ellentmondásai, illetve az állami és nemzetközi politikai szerepvállalás ellentmondásai. Biztonságpolitika: terrorizmus, migráció. Az európai integráció kérdései. Civilizációs konfliktusok: etnikai, környezeti, vallási, gazdasági kérdések.</p> <p>Esetelemzés: a fejlett világ előrejedése – fiatalodó fejlett államok.</p> <p><i>Az életmód átalakulása</i></p> <p>A globalizáció folyamata. A fogyasztói társadalom válsága. A munka világának átalakulása. Az információs társadalom kialakulása. Az élethosszig tartó tanulás szükségessége. A hálózati kultúrák növekvő szerepe. A nemek közötti viszony és a család kulturális, gazdasági és társadalmi funkcióinak átalakulása.</p> <p><i>Felelősség a jövőért</i></p> <p>A fenntartható fejlődés elvei. Szellemi és vallási körkép az ezredfordulón. „Gondolkodj globálisan – cselekedj lokálisan”.</p> <p>Vita vagy esetelemzés: személyes jövőképek.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Az információstechnikai forradalom és a tudásipar. A globális világgazdaság új kihívásai és ellenmondásai. A technikai fejlődés feltételei és következményei. A fenntarthatóság dilemmái. A civilizációk, kultúrák közötti ellentétek kiéleződése.</p> <p><i>Mozgóképkultúra és médiaismeret:</i> A mediatizált világ. A tömegkultúra új jelenségei. A hálózati kommunikáció.</p> <p><i>Földrajz:</i> Aglobális világgazdaság napjainkban, globális</p> <p>környezeti problémák; népesség, népesedés, urbanizáció; fejlődő és fejlett országok gazdaságának jellemzői.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> Környezet és fenntarthatóság.</p>	

Helyi tanterv

	<p><i>Etika; filozófia:</i> A fenntarthatóság fogalma. Bioetikai állásfoglalások napjainkban. Lokalizáció és önrendelkezés: az emberi lépték helyreállítása. Az emberiség közös öröksége. A jövő nemzedékek jogai.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Globális felelősség, környezettudatosság, fenntarthatóság, terrorizmus, migráció, információs társadalom, élethosszig tartó tanulás, hálózati kultúra, lokalitás.

Projekt órák : 10 óra

Témák:

1. Globalizáció hatásai mindennapi életünkre- esettanulmány készítése
2. Az önkormányzat működése-riport, interjú készítése

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanulók ismerik az alapvető társadalomtudományi megközelítéseket, a társadalmi viszonyok legfontosabb elemeit, s e tudás birtokában képesek a mindennapi életben felmerülő erkölcsi problémák felismerésére és kezelésére.</p> <p>Értékítéleteiket ésszerű érvekkel tudják alátámasztani, képesek a felelős mérlegelésen alapuló döntésre. Rendelkeznek az etikai és közéleti vitákban való részvételhez, saját álláspontjuk megvédéséhez, illetve továbbfejlesztéséhez szükséges készségekkel és képességekkel.</p> <p>Képesek elfogadni, megérteni és tisztelni a maguktól eltérő nézeteket. Ismerik azokat az értékeket, magatartásszabályokat és beállítódásokat, amelyeknek a közmegegyezés kitüntetett erkölcsi jelentőséget tulajdonít.</p>
---	---

A tanuló teljesítmények értékelése *.Az értékelés általános megközelítése*

- A tanárnak, diáknak és a szülőnek egyaránt fontos a visszajelzés arról, hogy milyen szinten sajátította el a tanuló az etika tantárgy követelményeit.
- A tényismeretre épülő számonkérő értékelés nem járható út! Ez azt jelenti, hogy az etikaórákon nem lehet hagyományos módon feleltetni és dolgozatot íratni.

Helyi tanterv

- Az etikatudás értékelése többdimenziós megközelítést (embertudományok) igényel, bizonyos fokig eltér a hagyományos tantárgyak értékelésétől, ezért nagyfokú körültekintést igényel.
- Fontos tudni, hogy a tanulók világnézetét nem értékelhetjük, de nem függhet a tanuló értékelése a tanár világnézetétől sem.
- Alapelvek: hitelesség, objektivitás, következetesség, humanizmus, önálló tevékenységek, individuálpedagógiai (eltérő tanulói képességek figyelembevétele, egyéni fejlesztés) megközelítés.
- Minden esetben a kompetenciaalapú tantervi követelményekre és elvárásokra kell fókuszálni!

Ajánlott tanulói tevékenységek

A felsorolt tevékenységek készség szintű alkalmazásának minősége az értékelés részét képezi!

- Önismereti és vitakészség fejlesztése (különböző érvelési módok bemutatása).
- A tanuló saját magatartásdilemmáira keressen választ (önkritika, szélsőségek kezelése).
- Türelem, empátia, tolerancia gyakorlása (dialógus, kulturált érvelés).
- Konkrét esettanulmányok feldolgozása (élethelyzetek megfigyelése, elemzése, következtetések levonása).
- Beszélgetés (eltérő vélemények felszínre hozása és ütköztetése).
- Digitális kompetencia. Hagyományos és modern információs csatornákból (kutatás, gyűjtés, beszámoló, esszé készítése).
- Önmegfigyelés, önbemutató. (önismereti, önművelési, cselekvési program).
- Speciális terek beépítése (kiállítás, színház, múzeum, könyvtár, szociális intézmények látogatása, látottak megbeszélése).
- Irodalmi, történelmi, művészeti vallási témájú források és példák, ezek feldolgozása etikai tartalmuk szerint.
- Egyéni és csoportos projektek készítése, a munkavégzés minősége.